

היינו שהוא שלו, ואיך שייך דיחזיק דבר איסור בביתו שיהי' חלב האסור שלו, ואם גם שמותר ליתן תוך יין דבטל, ובפרט דמג"א רק מתיר היכא דהיא היתר בהיתר אבל בחלב אסור לא שמענו.

ולאחר העיון נראה לי, שעיינתי באבן עזרא שם ראיתי שהוא מפרש חלבי יש אומרים שהוא הלובן העולה על היין ומפרש כמוהו היין חלבון, ולפ"ז לא קשה להני יש אומרים, כי אין זה חלב בהמה אלא חלבון היין. ויש ראי' גדולה להני יש אומרי', מגמ' בכורות דלא יליף מזה, אבל האבן עזרא דחה זאת, ואמר שהוא רחוק כי חלבון הוא שם מקום ואינו תואר, לכן חלבי הוא כמשמעו, וגם רש"י כתב חלבי כמשמעו, ואם כן הדרא קושי' לדוכתי'.

אך י"ל דעכ"פ יש לדחות כהני יש אומרי' די למ' חלבי הפי' חלבון העולה על היין, ע"כ לא הביא ראייה מהך, ובתרגום שם ראיתי מפרש חמר סומק חמר חיור ודו"ק ע"כ.

★ ★

עוד כתב בקובץ הנ"ל (שם): והרב הה"ג וכו' מו"ה משה גינז נ"י (ב' קערעסטור) כתב: לענ"ד פשוט הדבר דליכא למילף דינא מהך קרא, דכולו נאמר ע"ד הרמז ולא כפשטות משמעותו, ועיקרו לא משתעי בבני אדם כלל, אלא מדבר מהקב"ה עפ"י מדרשי חז"ל וכדמפרש רשיז"ל במקומו, באתי לגני בימי חנוכת הבית, אריתי וכו' שתיתי ייני הם הנסכים עם חלבי מתקו וצחו מחלב עכ"ל, [ועד"ז מפרשים גם במצודות שם], והוא בפסיקתא רבתי פסקא ביום השמיני פרשה ה' בזה"ל: שתיתי ייני עם חלבי אלו הנסכים והחלבים, ובשה"ש רבה שם ה' סי' א' אלו הנסכים ואימורי קדשים קלים, וכן הוא גם במדבר רבה נשא פרשה י"ג סוף סי' ב' ע"ש, ולהלן שם סוף סי' ד': אלו המנחות ונסכים. ובמוקדם מזה באותו סי' אכלתי יערי עם דבשי וכו' והי' עוסקי' בתורה וכו', לפיכך עתיד הקב"ה להשקותם יין המשומר בענביו מששת ימי הבראשית "ולהרחיצם בנחלי חלב", ובמתנות כהונה שם, סיפ' דקרא קדריש שתיתי ייני עם חלבי ודרש חלבי כמו זבת חלב ודבש עכ"ל, הרי מבואר בעליל שאין להוכיח כלל מזה, ועיין ש"ס נדה נ"ה, דיליף דחלב איקרי משקה מדכתי' ותפתח את נאד החלב ותשקהו, ולא יליף נמי מקרא דשה"ש הנ"ל דכתיב בי' "שתיתי" והיינו

התפשטות הטעם, והאיסור נהפך להיתר, וא"כ טעמא דהיתרא קא טעים, אמנם זה תינח בכל איסורין דמיד כשנפל נתבטל, אבל בשר בחלב דרך בישול אסרה תורה, ופירשו הראשונים דנתינת טעם אסרה תורה עי' רא"ש הל' כלאים, וא"כ כשנפל חלב בבשר קודם התפשטות הטעם אינו בטל, דהוי היתר בהיתר ולא בטיל, כיון [דכל זמן] דלא נרגש הטעם לא הוי בשר בחלב, וכשנרגש הטעם תו הוי ניכר ולא בטל, ולכך בשר בחלב טע"כ מה"ת.

אמנם זה תינח אם חלב הוא היתר, אבל אם נאמר דחלב אסור, אם כן מיד כשנפל נתבטל ונהפך להיתר, א"כ אי אפשר לומר טע"כ בחלב לבשר דאין סברא לאסור יותר מבשאר איסורין, ודוק ע"כ.

★ ★

בגמ': אלא מדכתיב ודי חלב עינים ללחמך וגו' ודלמא לסחורה. **בקובץ** וילקט יוסף (שנה י"ד תרע"ב קו' י"ז סי' ק"ע) כתב הג"ר מרדכי פריעד זצ"ל להקשות: וקשה לי מאוד מדוע לא יליף משיר השירים אשר לשלמה (פרק ה' פסוק א') שתיתי ייני עם חלבי, אלמא דחלב מותר? וצ"ע.

★ ★

ושם כתב חכ"א ליישב: אולי י"ל עפימ"ש מג"א הל' פסח (סוסי' תמ"ז) במ"ש בצמח צדק בענין תיקון מראה יין לבן עי' חלב בהמה וכו', ומסיק כיון דאין כונתו לבטל רק לתקן מראהו, ולכן שרי אפי' לכתחילה ליתן חלב ביין אם יש ביין ששים נגד החלב וכו', ועי' במחצית השקל, מעתה ה"ק קרא, שתיתי ייני עם חלבי - דייקא שניהם יחדיו, דהיינו שנתתי חלב בייני לצחצחו שיהי' מראהו נאווה ומשובח, אבל חלב גופא לעולם אסורה, ומדויק היטב ייני עם חלבי וראי' לדינו של רבינו המג"א.

ודע דבתרגום ומפי' הרמב"ן שם בשה"ש נראה דהכוונה לחלב הוא תרבא, איסורי קדשים על המזבח, וכאילו הי' כתוב חלבי, אבל ברש"י ופי' הגאון מליסא ז"ל משמע דפי' חלב בקמ"ץ ע"כ.

★ ★

ובקובץ הנ"ל (קו' י"ט סי' קס"ג) כתב השואל, הגר"מ פריעד זצ"ל הנ"ל לדחות התירוץ הנ"ל: לדעתי קשה לומר כן, כי איך שייך שיתפאר שלמה בלשון חלבי